



Instructie voor de hulpverlener

Het SPANkracht-pakket is beoordeeld en/of uitgetoetst door 20 jonge mensen met dementie en hun mantelzorgers. Bij het uitproberen zijn ze begeleid door een casemanager, activiteitenbegeleider of een van de onderzoekers. De evaluatie daarvan leidde tot deze instructie.

Onderdelen SPANkracht-pakket

Het SPANkracht-pakket bestaat uit een gids en een werkboek. De gids bevat algemene informatie over dementie op jonge leeftijd en advies over hoe activiteiten aangepast en gestructureerd kunnen worden. Daarnaast bevat de gids een hulpwijzer met allerlei hulp- en ondersteuningsmogelijkheden voor dagbesteding. Het werkboek bevat richtlijnen en oefeningen om een persoonlijk dagbestedingsplan op te stellen dat voldoet aan persoonlijke wensen en behoeften.

Voor wie

De methode is bedoeld voor thuiswonende mensen waarbij de eerste symptomen van dementie voor het 65^e jaar zijn begonnen en waarbij sprake is van een lichte vorm van dementie. Het doel is jonge mensen met dementie en hun mantelzorgers te ondersteunen en informatie te geven, wanneer zij merken dat ze thuis moeite krijgen de dag invulling te geven. Ook mensen die al gebruik maken van een dagvoorziening kunnen daarom deelnemen. Het pakket lijkt niet geschikt voor mensen met dementie die de ziekte niet accepteren of ontkennen. Het pakket is wel geschikt voor mensen die actief aan de slag willen gaan om hun daginvulling vorm te geven en behoefte hebben aan een dagstructuur. Wij adviseren de methode niet direct na het ontvangen van de diagnose in te zetten, omdat cliënten tijd nodig hebben om de diagnose te verwerken. De mantelzorger heeft een belangrijke rol in het begeleiden (overzicht bewaren, schrijven e.d.) van de persoon met dementie bij het gebruik van het SPANkracht-pakket. De mate waarin de mantelzorger hiervoor open staat en er tijd voor heeft is dus een belangrijke factor in het succesvol gebruiken van het pakket. Door het gebruik van de methode komen zij samen in gesprek over hun wensen en behoeften, kunnen zij beiden leren van de informatie en adviezen in het werkboek en kan de naaste de persoon met dementie helpen waar dat nodig is (bijv. bij het schrijven, plannen of overzicht bewaren).

Door wie

De begeleiding wordt bij voorkeur gedaan door een hulpverlener die vertrouwd is met de persoon met dementie en de mantelzorg en die hen regelmatig ziet. Dit kan bijvoorbeeld een casemanager, zorgtrajectbegeleider, medewerker dagbehandeling of psycholoog zijn. Het is van belang dat u kennis heeft van de problematiek rondom dementie op jonge leeftijd en ervaring heeft met het begeleiden van deze doelgroep.

Voorbeeld van een SPANkracht-traject

U ziet hier een voorbeeld van hoe u samen met een cliënt aan de slag kunt met SPANkracht. Deze manier van werken is het resultaat van een pilot-studie, waarin we de bruikbaarheid hebben geëvalueerd.

a) Bezoek 1 van hulpverlener:

Introductie en uitleg SPANkracht-pakket

Neem vooraf de verschillende onderdelen van het Werkboek door en globaal de inhoud van de Gids. Leg uit wat het doel van de methode is en wat de verschillende stappen zijn. Leg uit dat het werkboek op eigen tempo gemaakt kan worden en dat daar de afspraken op afgestemd worden. Geef aan dat cliënten kunnen beginnen met het maken van het werkboek en dat de Gids alleen als naslagwerk dient als zij behoefte hebben aan meer informatie.

b) 3 weken uitvoering door cliënt en mantelzorg:

Deel 1 Werkboek (Vorbereiden: huidige weekinvulling),

Deel 2 (Inventariseren: Wat is belangrijk)

c) Belafpraak

evalueren deel 1 en 2, uitleg deel 3 en 4

d) 1 week voorbereiding door cliënt en mantelzorg:

Deel 3 (Activiteiten kiezen) en

Deel 4 (Een weekplanning maken)

e) Bezoek 2 van hulpverlener:

Deel 3 (Activiteiten kiezen) en

Deel 4 (Een weekplanning maken)

De ideeën van de cliënten en mantelzorgers over hun daginvulling worden besproken en samen wordt aan de hand van deel 4 van het werkboek een persoonlijke weekplanning gemaakt.

f) 3 weken uitvoering door cliënt en mantelzorg:

Deel 5 (Uw planning in praktijk brengen)

g) Bezoek 3 van hulpverlener:

Tussenevaluatie en eventueel bijstelling

h) 3 weken uitvoering door cliënt en mantelzorg:

Vervolg Deel 5 (Uw planning in praktijk brengen)

i) Bezoek 4 van hulpverlener:

eind-evaluatie

Afhankelijk van de behoeften van de cliënt en/of uw agenda kan de planning variëren. Het is belangrijk om de planning zo goed mogelijk af te stemmen op de situatie, het tempo en de wensen van cliënten. Dit kan betekenen dat er meer of minder tijd wordt genomen of dat tussentijds afspraken worden gewijzigd.

Als iets niet lukt

Het kan voorkomen dat cliënten problemen ondervinden bij het doornemen van het werkboek. Dit kunnen praktische moeilijkheden zijn die met de beperkingen van de cliënt te maken hebben. Probeer dan te achterhalen wat er aan de hand is en of hier een oplossing voor gezocht kan worden. Daarnaast wijst het SPANkracht-pakket de cliënt op dingen die hij niet meer kan, en dit kan confronterend zijn. Wees hier alert op en help de cliënt om dit om te buigen naar een andere invulling van de dingen die niet meer lukken of het vinden van alternatieven. Ten derde kan het voorkomen dat een cliënt een bepaalde opdracht niet wil uitvoeren. Deze kan dan natuurlijk overgeslagen worden. Tijdens de contactmomenten kunt u hierop doorvragen.

Tot slot

Op de website www.spankrachtbijdementie.nl vindt u informatie over de achtergrond en ontwikkeling van het SPANkracht-pakket. Ook zijn daar formulieren te downloaden voor het maken en evalueren van een weekplanning. We stellen het op prijs als u uw ervaringen met het pakket met ons wilt delen. Voel u vrij om ons te benaderen, via de mail of de website.

Wij wensen u veel plezier bij het toepassen van het SPANkracht-pakket!